

wetenschapsoriëntatie in het programma van Big History (BH)

onderdeel:	te relateren aan het vakexamen- programma domein:	wetenschaps- oriëntatie: domein:			combineerbaar met:
		A	B	C	
(a)	behandeling / eigen analyse + waardering van (de ontwikkeling van het denken over) de oorsprong van het leven (drempel 1: the Big Bang : - Big Bang theory - entropy versus complexity - Einsteins relativiteitstheorie - quantum mechanics - string theory - Higgs)	●	① ② ③	①	GS (f)(g)(h)(i) ANW (c)
(b)	behandeling / eigen analyse van de bouw en geschiedenis van het heelal (drempel 2: Formation of stars : - ontstaan van sterren - levenscyclus van sterren - supernova's)	●	① ② ③	①	GS (h)(i)(j) ANW (h)(j)
(c)	behandeling / eigen analyse van het ontstaan, de ontwikkeling en betekenis van stoffen en materialen (drempel 3: New chemical elements : - we are all made of starstuff - vorming elementen - atomen en moleculen)	●	① ② ③	①	GS (f)(g)(h)(i)(j)(l) ANW (f)(g)
(d)	behandeling / eigen analyse van de bouw en geschiedenis van het zonnestelsel en de aarde (drempel 4: Earth and our solar system : - vorming van ons zonnestelsel - accretie - platentektoniek - pangea - de seizoenen - atmosfeer)	●	① ② ③	①	GS (h)(i)(j) ANW (h)(j)(d)
(e)	behandeling / eigen analyse van het ontstaan van en de randvoorwaarden voor het leven op aarde (drempel 5: Life : - evolutieleer - big birth - DNA - biosfeer)	●	① ② ③	①	ANW (d)(e)
(f)	behandeling / eigen analyse + waardering van het ontstaan, de ontwikkeling en betekenis van de mens (drempel 6 - Collective learning (humans) : - mens-dier verschillen - collective learning - evolutie van de mens - psychologie (Milgram experiment, Asch experiment, cognitive psychology, developmental psychology)	●	① ② ③ ④	①	FIL (a)

onderdeel:	te relateren aan het vakexamen- programma domein:	wetenschaps- oriëntatie: domein:			combineerbaar met:
		A	B	C	
(g)	behandeling / eigen analyse + waardering van het ontstaan, de ontwikkeling en betekenis van de menselijke beschaving (drempel 7: agriculture - het begin van landbouw - expansie en interconnectie - vorming van steden en staten - belang van het schrift - wereldgeschiedenis)	●	1 2 3 4	1	GS (d)(e)(f)(g)
(h)	behandeling / eigen analyse + waardering van het ontstaan, de ontwikkeling en betekenis van de menselijke technologie (drempel 8 - Modern revolution: - het ontstaan van de moderne wereld - versnelling van veranderingen - duurzaamheid - de toekomst)	●	1 2 3 4 5	1 2	FIL (a)(b)(c)(d)(g) GS (g)(h)(i)(j)(k)(l)
(i)	instructie en training in het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een onderzoek, mede met behulp van ICT	●	1 2 3	1	FIL (e)(f) GS (a-c) PWS (a-f)